

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರರವರು ಹುಕ್ಕೇರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು ೧೦-೧೦ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಳಿ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಬಾಚೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾವ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೪ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕಾದರೆ ೧೦-೧೦ ಎಕರೆಗಳಂತೆ ೨೫ ಜನರಿಗೆ ೨೫೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರರವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಫಾಲೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವ ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಸರ್ವಿಸ್‌ಮನ್ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು ನಾನ್‌ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅದಲ್ಲವನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SRI G.B. SHANKAR RAO.—Is the Minister aware that under the Land Grant Rules priority should be given to Harijans and then only to ex-servicemen and other political sufferers? Have you followed this instruction strictly?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ೧೯೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಫಾಲೋ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? Grant has become a fact. They have been granted lands and they are in possession of lands. These are facts.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಮಗೆ ನೆನಪಿರಬಹುದು. ಇದು ೧೯೬೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನು, ತಾವು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲಗಟ್ಟಾಗಿ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿಯೂ ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ. You have contravened the rules. If it is found that the order is in contravention of rules and conversion of land into non-agriculture purpose, let the Government hold an enquiry and if it is found to be illegal it may be cancelled.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ೧೯೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Supply of Bamboo at reasonable rates to Medars in Dharwar District.

436. SRI BHAVURAO DESHPANDE (Dharwar).—Will the Minister for Food and Forests be pleased to state.

(a) whether it has come to the notice of the Government that hundreds of Medar families in Dharwar district are eking out their livelihood making mat, baskets and other bamboo products;

(b) whether it has come to the notice of the Government that since the entire bamboo forest areas have been leased out to the Dandeli Paper Mills, good quality bamboos at reasonable rates are not available to these families and they are put to hardship;

(c) if so, whether the Government intend to make available the bamboos to these people at a reasonable price?

SRI G. RAME GOWDA (Minister for Food and Forests).—

(a) Yes. .

(b) As per the agreement entered into between the Government and the West Coast Paper Mills, the Dandeli Forest areas have been leased for removing bamboos for paper production. Provision is also made to meet the bamboo requirements of the people residing in vicinity of the said areas. Adequate quantity of bamboo is not available due to the failure of bamboo crop. Hence, there is shortage.

(c) Suitable action has been taken in this regard.

ಶ್ರೀ ಭಾವುರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ಬಿದರಿನ ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಾಂಡೇಲಿ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೇದಾರು ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಬಿದರು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಏನು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಎಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕಂಪೆನಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ಇವರ ಸಲು ವಾಗಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಬಿದರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೇದಾರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಭಾವುರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದರೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದವು ಸಿಕ್ಕದೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೂ ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೂ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಪೋ ಇದ್ದು ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಪೋ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೇದಾರು ಬಿದರನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ರೋಗ ತಗುಲಿ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾದಕಾರಣ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇದಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಿದರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇದಾರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈಗಾಗಲೇ ಷಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಕುಶಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕನ್ಸೆಷನ್ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಿದರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕನ್ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಯಾಪೂದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಖಂಡಿತ ವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಬಂದು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಡಿಪೋಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಬಿದಿರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಆ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬಿದಿರಿನ ಬೆಳೆ ಸತ್ತು ಹೋದದ್ದರಿಂದ, ಬಿದಿರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗದೆ ಬಿದಿರಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಿದಿರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಯುವಾಗ ನೂರಾರು ಕವಲು ಬೆಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಡಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸತ್ತಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ಈ ಬಿದಿರು ಸಾಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸಾಯುವಂಥಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇವೆ. ಆ ಮರವನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೩೦ ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಆ ಬೊಂಬು ಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಹೂವು ಬಂದಾಗ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ದಾಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಬಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮೇದಾರುಗಳಿಗೆ ೫೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೊಡ ಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೊಂಬುಗಳು ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ಸಾಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರಿಗೆ ಬೊಂಬುಗಳು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರುಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ಬೊಂಬು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಬ್ ಕ್ಲಬ್ ಅಪ್ರೆಲಿಬಿಲಿಟಿ ಅಂತ ಒಂದು ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಬಿದಿರನ್ನು ಮೇದಾರುಗಳಿಗೆ ತಂದುಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

Bore-wells in Kumsi and Haranahalli Area Shimoga Taluk

511. SRI SHEERNALY CHANDRASHEKAR (Hosanagar).—Will the Chief Minister be pleased to state:—

(a) whether there is any proposal before Government to dig about thirty bore-wells each in Kumsi and Haranahally area of Shimoga Taluk and lift the water to irrigate Kumsi and Haranahally area in Shimoga Taluk;

(b) if so, whether the Public Works Department has submitted plans and estimate and obtained administrative sanction ;

(c) whether the Government intend to take up that work immediately ?

SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—

(a) Yes. The proposal is under investigation.

(b) No.

(c) Does not arise in view of reply at (b).